

ПАЧЫНАЕЦА СЕСІЯ ЗАВОЧНІКАЎ

Комуністычная партыя і Совецкі ўрад працягваюць паўсядзённым клопатам аб падрыхтоўцы спецыялістаў для ўсіх галін гаспадарчага і культурнага будаўніцтва. Усёўзрастаючую ролю ў падрыхтоўцы кваліфікаваных кадраў іграе завочнае навучанне.

На завочным факультэце ўніверсітэта ў сучасны момант займаецца 2576 студэнтаў. Факультэт рыхтуе кадры па наступных спецыяльнасцях: гісторыя, фізічная і эканамічная геаграфія, руская мова і літаратура, беларуская мова і літаратура, журналістыка, матэматыка, біялогія, глебазнаўства.

Большасць кафедраў універсітэта актыўна ўдзельнічае ў рабоце завочнага факультэта. Кафедры працарабілі значную работу па складанню тэматыкі кантрольных і курсавых работ, па падбору кадраў прафесарска-выкладчыкага саставу, па метадычнай падрыхтоўцы вучэбных дапаможнікаў.

У гэтых выпадках, калі рэкамендаваныя кафедрамі выкладчыкі не здавалі аднаго адносіліся да сваіх абавязкаў. Дацэнт т. Дэма (кафедра педагогікі), старшы выкладчык т. Качан (кафедра журналістыкі), выкладчыкі тт. Цыганкова, Дунаеўская, Крыўчык, Суднік, як правіла, затрымліваюць рэцэнзіраванне кантрольных работ студэнтаў. Рад выкладчыкаў своечасова не з'яўляецца на кансультацыі, а іншы раз зрывае іх. Двойчы сарвала кансультацыю дацэнт т. Манаенкава, адзін раз—кандыдат філалагічных навук т. Крыўчык.

Не ўсе кафедры абмеркавалі на сваіх пасяджэннях пытанне аб акаванні практычнай дапамогі завочнаму факультэту ў арганізацыі вучэбна-метадычнай работы. Нездавальняюча пастаўлена на кафедрах работа з напісаннем метадычных распрацовак і г. д.

Лепшымі ў гэтых адносінах з'яўляюцца кафедры рускай літаратуры, рускага і агульнага мовазнаўства, педагогікі, эканамічнай геаграфіі. Аднак праводзімая і гэтымі кафедрамі работа па складанню метадычных дапаможнікаў не цалкам забяспечвае запатрабаванні студэнтаў.

У перыяд залікова-экзаменацыйных сесій не ўсе кафедры праводзяць работу па павышэнню навуковага ўзроўню лекцый і семінарскіх заняткаў, слаба кантралююць работу выкладчыкаў.

Многа намаганняў даводзіцца прыкладаць да таго, каб дабіцца ад кафедраў своечасовага прадстаўлення ў дэканат завочнага факультэта тэматыкі кантрольных і курсавых работ. Так, кафедра геаметрыі да гэтага часу не прадставіла тэматыку кан-

трольнай работы па асновах геаметрыі.

Сістэматычна затрымліваюць прадстаўленне тэматыкі кантрольных работ кафедра матаналізу, англійскай мовы і другія. Многія кафедры не ахайна адносяцца да складання тэматыкі. Тэматыкі курсавых і кантрольных работ на кафедрах не зацвярджаюцца.

У бягучым годзе завочны факультэт арганізаваў правядзенне кансультацый амаль па ўсіх прадметах. Расклад кансультацый і вучэбныя планы высылаліся кожнаму студэнту. У мэтах наладжвання ўліку паспяховасці студэнтаў у сучасны момант праводзіцца работа па складанню картатэкі па курсах і аддзяленнях.

З 1 па 9 лютага на завочным факультэце будзе праведзена экзаменацыйная сесія. Ужо складзены расклад заняткаў, здачы экзаменаў і правядзення кансультацый. Падрыхтавана ўся неабходная вучэбная дакументацыя.

Складзены план культурна-масавых мерапрыемстваў, у якім прадугледжана чытанне лекцый аб міжнародным становішчы, аб атамнай энергіі, экскурсіі ў музеі і на прадпрыемствы горада, дэманстрацыя вучэбных кінофільмаў.

У рабоце завочнага факультэта ёсць рад недахопаў і цяжкасцей. Вельмі слаба пастаўлена вучэбна-метадычная работа, студэнты-завочнікі недастаткова забяспечаны літаратурай і праграмамі. Вялікія цяжкасці адчувае завочны факультэт у распаўсюджванні тэматыкі кантрольных і курсавых работ, метадычных указанняў і іншых матэрыялаў.

Многія з тых, хто скончыў нашу завочнае аддзяленне, сталі віднымі спецыялістамі, работнікамі вытворчасці (кандыдаты навук тт. І. Я. Наўменка, Мілаванавіч). Мы ведаем нягледзячы на многія студэнтаў-завочнікаў. Выдатна займаюцца Н. І. Сетун, загадчык навучальнай часткі Станькаўскай сярэдняй школы, Г. Н. Сельскоў, загадчык навучальнай часткі Жабінскай школы, аўтазаводзец Л. Л. Раманаў і многія другія. Аднак адзіны, карыстаючыся пажаданым асобных выкладчыкаў і незладжанасцю апарата завочнага факультэта, застаюцца ў вечных студэнтах, падманваюць дзяржаву, якая прадастаўляе ім рад ільгот.

У час зімовай экзаменацыйнай сесіі на прафесарска-выкладчыцкіх саветах ускладаецца вялікая і адказная задача—правесці яе на высокім ідэа-на-палітычным і арганізацыйным узроўні, не дапусціць недахопаў, якія мелі месца раней.

В. ІВАШЫН,
дэкан завочнага ф-та.

Пролетары ўсіх краін, еднайцеся!

За сталінскія КАДРЫ

Орган партбюро, рэктарата, камітэта ЛКСМБ, прафкома і мясцова Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя В. І. Леніна

№ 2 (215)

Панядзелак

31

студзеня
1955 г.

Цана 20 кап.

Вылучэнне кандыдатаў у дэпутаты мясцовых Совецкіх

Адбыўся агульны сход выкладчыкаў, аспірантаў, студэнтаў, рабочых і служачых універсітэта, прысвечаны вылучэнню кандыдатаў у дэпутаты Мінскага абласнога Савета дэпутатаў працоўных.

На трыбуне—кандыдат філасофскіх навук дацэнт П. Ф. Пратасеня. Ад імя партыйнай арганізацыі ўніверсітэта ён прапанаваў вылучыць кандыдатам у дэпутаты Мінскага абласнога Савета дэпутатаў працоўных па Ленінскай выбарчай акрузе сакратара ЦК КПСС Нікіту Сяргеевіча Хрушчова.

Сход адзінагалосна пастанаўіў вылучыць па выбарчай акрузе № 1 кандыдатам у дэпутаты Мінскага абласнога Савета дэпутатаў працоўных першага сакратара ЦК КПСС Нікіту Сяргеевіча Хрушчова і праціць яго даць сваю згоду балатыравацца кандыдатам у дэпутаты Мінскага абласнога Савета дэпутатаў працоўных па выбарчай акрузе № 1. Аспірант універсітэта тав. Старавойтаў прапанаваў вылучыць кандыдатам у дэпутаты Мінскага абласнога Савета дэпутатаў працоўных прафесара Н. Ф. Ярмоленка.

— У нашай краіне,—гаворыць аратар,—у органы дзяржаўнай улады вылучаюцца людзі самых розных прафесій, якія ўсім сваім жыццём,

працай даказалі адданасць справе Комуністычнай партыі, свайму народу. Адным з такіх прадстаўнікоў старэйшага пакалення савецкай інтэлігенцыі з'яўляецца прафесар нашага ўніверсітэта Нікалай Фёдаравіч Ярмоленка, які на працягу сваёй амаль трыццацігадовай навукова-педагагічнай дзейнасці ва ўніверсітэце выхаваў многа спецыялістаў для народнай гаспадаркі.

Агульны сход пастанаўіў вылучыць кандыдатам у дэпутаты Мінскага абласнога Савета дэпутатаў працоўных па Ленінскай выбарчай акрузе № 1 загадчыка кафедры неарганічнай хіміі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя В. І. Леніна прафесара Нікалая Фёдаравіча Ярмоленка.

27 студзеня адбыўся перадвыбарчы сход калектыва нашага ўніверсітэта, прысвечаны вылучэнню кандыдатаў у дэпутаты Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў працоўных і раённага Савета дэпутатаў працоўных Ленінскага раёна горада Мінска.

Кандыдатамі ў дэпутаты Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў працоўных вылучаны: сакратар Ленінскага РК КПБ Н. С. Арлоў, сапраўдны

член Акадэміі навук БССР М. І. Жыркевіч, загадчык кафедрай гісторыі філасофіі і логікі БДУ імя В. І. Леніна доктар філасофскіх навук прафесар І. Н. Лушчыцкі, кандыдат хімічных навук Г. С. Лазерка, дацэнт Е. П. Ерэс, кандыдат філалагічных навук дацэнт А. М. Бабыленка, аспірантка Г. І. Васільева, лабарантка юрыдычнага факультэта І. А. Матусевіч.

Кандыдатамі ў дэпутаты Ленінскага раённага Савета дэпутатаў працоўных вылучаны старшыня Ленінскага райсавета т. Пятонка, доктар фізіка-матэматычных навук Ф. І. Фёдаравіч і кандыдат гістарычных навук С. Г. Скапцоў.

25 студзеня адбылося пасяджэнне акруговай выбарчай камісіі Ленінскай выбарчай акругі № 1 горада Мінска па выбарах у Вярхоўны Совет Беларускай ССР.

Разгледзеўшы заяву Г. М. Маленкова аб яго згодзе балатыравацца ў Вярхоўны Совет БССР па Ленінскай выбарчай акрузе горада Мінска, камісія зарэгістравала кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР па Ленінскай выбарчай акрузе № 1 горада Мінска таварыша Георгія Максіміліянавіча Маленкова.

ВЫБАРЧАЯ ХРОНІКА

Ажыўлена ў гэтыя дні на агітпункце 1-га выбарчага ўчастка, які размешчаны ў памяшканні ўніверсітэта.

Тут выбаршчыкі могуць паслухаць радыё, прачытаць свежыя газеты і часопісы. Часта для выбаршчыкаў праводзяцца лекцыі і даклады. Днямі лектар тав. Кудзінаў прачытаў даклад «Савецкая выбарчая сістэма—самая дэмакратычная ў свеце». Пасля даклада прысутныя прагледзелі кінофільм «Волга-Дон».

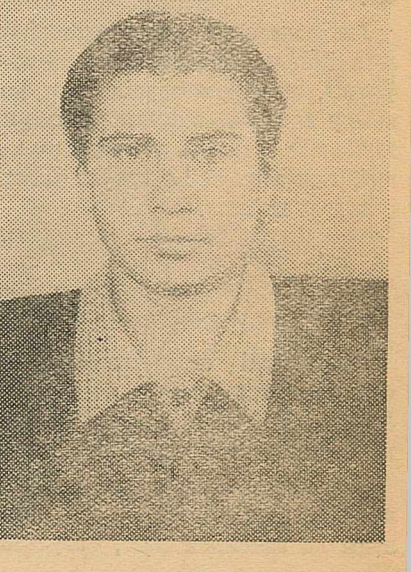
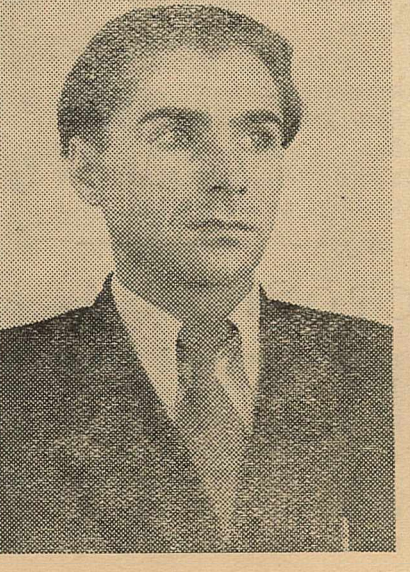
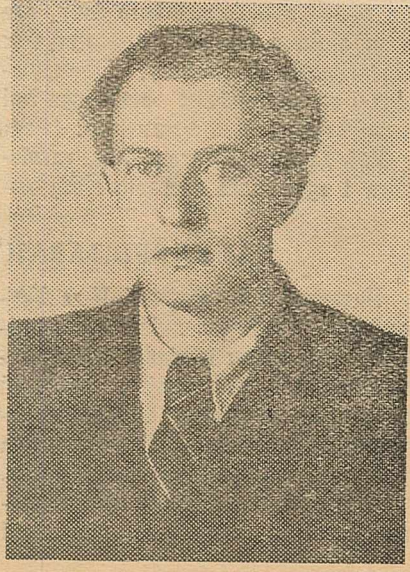
Для выбаршчыкаў участка была арганізавана экскурсія ў музей 1-га з'езда РСДРП. Экскурсантаў засталіся задаволенымі гэтым мерапрыемствам.

116 чалавек налічвае агітацыйны калектыў выбарчага ўчастка. Штодзённа агітатары

праводзяць на кватэрах выбаршчыкаў гутаркі і чыткі, расказваюць ім аб жыцці савецкай краіны і аб падзеях за мяжой.

Асабліва добра працуюць агітатары А. В. Лёшына (аспірантка біёлага-глебавага факультэта), Г. І. Тарайкоўская (лабарантка хіміка), І. Пашына (студэнтка II курса біёлага-глебавага факультэта), Р. Мядзведзева (III курс хіміка).

На агітпункце сістэматычна праводзяцца семінары агітатараў. Так, 21 студзеня адбыўся семінар, на якім дацэнт М. С. Зярыцкі прачытаў агітатарам інструктывны даклад на тэму «Грытка і самакрытыка—моцны сродак партыі ў барацьбе з бюракратызмам».

Нядаўна загадам Міністэрства вышэйшай адукацыі СССР групе студэнтаў універсітэта прысуджаны Сталінскія стыпендыі. На здымку (злева направа): студэнты-стыпендыяты Л. Кішчанка, Р. Платонаў, Я. Бібікаў, І. Зяшкоў, Н. Скобля.

„Увага! Ідуць экзамены!“

Група студэнтаў першага курса аддзялення геаграфіі з хваляваннем чакае сваёй чаргі перад дзвярыма 58 аўдыторыі, на якіх нехта размаўляе напісаў крэйдзі: «Увага! Ідуць экзамены!». Сёння дацэнт Абрам Ефімавіч Шкляр правірае веды студэнтаў па курсу метэаралогіі і кліматалогіі.

— Ну, што ты атрымала?— узрушана пытаюцца аднакурсніцы ў Людмілу Бірковай, якая толькі што выйшла з аўдыторыі.

— «Добра». На жаль, не ведала такіх «дробязей», як дзень летняга сонцастання, а так было-б «выдатна». Пытанні паліліся лёгка.

— Цяпер твая чарга, Яніна. Ідзі. Ні пуха, ні пылу!— звяртаецца нехта да Яніны Кетрык. Студэнтка паспешліва вырывае з бланкета ліст чыстай паперы, бярэ ў сяброўкі аловак і адчыняе дзверы аўдыторыі. Зайдзем-жа туды разам з ёю...

Яніна працягнула экзамінатару заліковую кніжку і рашуча ўзяла білет. Не адыходзячы ад стала, яна вачыма прабегла пытанні і задаволена ўсміхнулася: усё знаёма! Засталося толькі накідаць план адказу і абдумаць фармулёўкі.

А праз некалькі хвілін, калі Абрам Ефімавіч выслухаў адказ Ніны Валачковіч і паставіў ёй «добра», Яніна ўзяла ўказку і падыйшла да стала экзамінатара.

— Першае пытанне,— пачынае яна:— Тэмпература паветра, яе сутачны і гадавы ход у ніжніх слаях атмасферы.

Кетрык грунтоўна, дакладнай мовай расказвае аб тым, як мора ўплывае на тэмпературу паветра над сушай, ілюструе тэарэтычныя палажэнні канкрэтнымі прыкладамі, паказвае на геаграфічнай карце, як распаўсюджваюцца марскія вятры над тэрыторыяй СССР. Затым Яніна гаворыць аб тым, як уплывае снежнае покрыва на тэмпературны рэжым глебы і паветра.

— Ці можа снег адмоўна дзейнічаць на азімня культуру?— пытае Абрам Ефімавіч.

— Можа. Калі выпала многа снегу на незамерзлую глебу, то азімняя культура моцна выпраць.

— Што тады трэба рабіць?

— Пасыпаць снег тарфяной крошкай, і ён хутчэй будзе раставаць.

— Правільна. А што гэта за прыбор перад вамі?

— Анероід. Ён служыць...

Але выкладчык не дае ёй закончыць і ставіць у заліковую кніжку Яніны «выдатна». Такую-ж адзнаку Яніна атрымала і на папярэднім экзамене па агульнаму землеведзенню.

Упаўнёна адказвае на пытанні білета і Лена Шэмішцава. Толькі ўказка, якую яна круціць у руках, крыху выдае хваляванне. Лена растлумачвае сутнасць сонечнай радыяцыі; гаворыць аб цыркуляцыйных фактарах клімата.

— А цяпер скажыце, якое значэнне для мікраклімата мае апрацоўка глебы па метаду Мальцова? У чым сутнасць гэтага метада?

Лена добра ўяўляе сутнасць работ калгаснага вучонага і таму дакладна расказвае аб тым, як новы метад апрацоўкі глебы ўплывае на яе структуру і ўрадлівасць, на тэмпературу паветра. Абрам Ефімавіч з задавальненнем ставіць у ведамасць «выдатна».

З 25 студэнтаў першай групы першага курса аддзялення геаграфіі 11 атрымала ў гэты дзень выдатныя адзнакі. Сярод іх Раіда Кажадуб, Анна Урэва, Клара Сперына, Ядвіга Татарынава і другія. 12 студэнтаў адказалі на «добра».

Аднак экзамен паказваў, што не ўсе студэнты добра засвоілі курс. Не здолела адказаць на самыя элементарныя пытанні Рэгіна Прышчэп, і выкладчык вымушан быў паставіць ёй незадавальняючую адзнаку. Студэнтка Лойка Чамусьці зусім не з'явілася на экзамен. Многія студэнты, добра засвоішы тэарэтычны курс, не змаглі праявіць свае веды пры адказе на канкрэтныя пытанні. Так Нэла Цітова не адразу адказала, чаму ля адзіночнага дрэва снег растае хутчэй, чым у адкрытым полі. Антаніна Бурлак цмяна ўяўляла значэнне прац рускіх і савецкіх вучоных у галіне метэаралогіі. Нэла Кунская не ведала, ад чаго залежыць блакітны колер неба і як змяняецца ён пры ўздыме на вышыню. А Лідзія Журашыла, што поўнае холаду знаходзіцца недзе ў Арктыцы, што ў Калхідзе пануе мусонны клімат.

...Хаця студэнты III курса юрыдычнага факультэта ўжо не аднойчы здавалі экзамены ў вышэйшай навучальнай установе, але і яны хваляваліся не менш, чым першаккурснікі: экзамен па савецкаму крымінальнаму праву прымаў такі патрабавальны выкладчык, як дацэнт Мадэст Нікалаевіч Меркушаў. Апрача таго, гэта быў першы экзамен па ўніверсітэцкай праграме.

Насупраць выкладчыка садзіцца выдатнік В. Плечко. Ён паволі, але дакладна, без лішніх слоў адказвае на пытанні дванадцатага білета. Мадэст Нікалаевіч задаволіў і вызначэннем паняцця і склада шкодніцтва, і разборам пытання аб наўмысным забойстве пры абцяжарных абставінах, і знаёмствам студэнта з крымінальнымі кодэксамі БССР і РСФСР. Рука экзамінатара ўпаўнёна выводзіць «выдатна». І толькі цяпер, калі адзнака ўжо паставлена ў ведамасць, па скамечанаму білету бачна, што за знешнім спакоем В. Плечко хавалася затоенае хваляванне.

Але не ўсе студэнты сёмай групы падрыхтаваліся так добрасумленна. Вось адказвае Юлія Прыходзька. Яна абыходзіць сутнасць пытанняў, а калі экзамінатар просіць яе ўдакладніць асобныя месцы, Юлія глы-

бокадурна аглядае столь, потым робіць вялікія вочы, прабуе лісліва ўсміхнуцца выкладчыку. Але гэта не дапамагае. У яе заліковай кніжцы з'яўляецца чарговае «здавальняюча». Такія-ж адзнакі атрымалі і аднакурсніцы Юліі В. Кун, З. Коршыкава і Э. Грабоўская. З 22 студэнтаў толькі два здалі экзамены на «выдатна».

А ў гэты час студэнты II курса юрыдычнага факультэта здавалі залік па асновах марксізма-ленінізма. Выкладчык Вера Іванаўна Леанкова добра пазнаёмілася са студэнтамі яшчэ ў час семінарскай заняткаў.

— Скажыце,— звяртаецца яна да студэнткі Любы Асіпенка,— як В. І. Ленін адносіўся да ўдзелу камуністаў у буржуазных парламентах і як цяпер гэтае пытанне вырашаюць кампартыі краін Заходняй Еўропы?

Люба ўжо другі раз спрабуе здаць гэты залік. Тры дні назад Вера Іванаўна засталася незадаволенай яе ведамі і прапанавала ёй прыйці з восьмай групай. Але Люба з гэтага, бачна, не зрабіла належных вывадаў і на гэты раз прышла на залік таксама непадрыхтаванай. Асіпенка не ведала, хто такі П. Тальці, не адказала на пытанне аб падрыўной дзейнасці амерыканскіх агентаў у краінах народнай дэмакратыі.

— Можна вы паправіце адказ сяброўкі,— пытае Вера Іванаўна ў Н. Катаржынскай, якая сядзіць побач.

— З ахвотай,— адказвае студэнтка. Яна падрабязна растлумачвае Любе, у чым сутнасць яе памылак.

— На гэты раз залік я вам паставію,— гаворыць Вера Іванаўна,— але, глядзіце, Асіпенка, каб больш гэтага не паўтаралася. Трэба актыўна рыхтавацца да семінараў і выступаць на іх.

Затым апытваецца Н. Катаржынская. Яна паказала добрае веданне пытанняў аб рашэннях XII з'езда партыі і аб удзеле камуністаў заходніх краін у рэакцыйных прафсаюзах.

— Прадмет вы ведаеце добра. Але вось вашаго галасу, як камсамольскага важнага групы, я амаль не чула. Спадзяюся, што ў наступным семестры будзе інакш,— гаворыць т. Леанкова, уручаючы студэнтцы заліковую кніжку.

Трэба адзначыць, што многія студэнты восьмай групы паказалі ў гэты дзень павярхоўныя веды. Так, калі паверыць студэнтцы К. Главіцкай, то пераход да напэваў ажыццёўлен партыяй... у 1919 годзе. А студэнтка А. Ленцьева заявіла, што першы пяцігадовы план быў прыняты на XIV з'ездзе партыі.

Экзамены скончыліся. Яны з'явіліся грунтоўнай праверкай ведаў студэнтаў нашага ўніверсітэта, яны паказалі, хто добрасумленна працаваў над кнігай на працягу семестра.

А. МАЛЬДЗІС.

ЯНА ПРЫЕХАЛА З ЦАЛІННЫХ ЗЯМЕЛЬ

Глыбокай сакавіцкай ноччу да станцыі Кургуз падшоў цягнік. 130 пасажыраў сустракалі яго бадзёрымі песнямі, моцным поціскам рук. Гэта былі першыя пасланцы Ленінскага камсамола, прыехаўшыя ў далёкі Сяміазёрны раён Кустанайскай вобласці па закліку роднай Камуністычнай партыі. Прыехаўшыя і су-

На здымку: Галіна Шэлковіч (справа) гутарыць з выпускніцай універсітэта камсамолкай Галінай Дзержановіч, якая вучыцца зараз у аспірантуры.

Фото В. Лунейка.

стракаючыя з песнямі прышлі да школы. Тут адбылося размеркаванне.

— Хачу быць трактарысткай,— заявіла прыгожая стройная дзяўчына, прабіўшыся да стала. Той, хто запісваў, паглядзеў крыху скептычна на яе падкрэслена гарадскі выгляд. А вакол зашумелі: правільна, Галка! Сябры, што ехалі з ёй з Мінска, адобрылі яе выбар. Яны памяталі яе палымяныя словы ў абкоме камсамола аб мары «пажыць сапраўдным камсамольскім жыццём, каб было ў ім штосьці важнае, памятнае назаўсёды, каб, змагаючыся з цяжкасцямі, адчуць яго сапраўдную, ні з чым непараўнальную асалоду». І ўсе тады адчулі, што не ёй, неўтаймаванай і імклівай, сядзець на пасадзе сакратара-машыністкі.

Лекцыі па вышэйшай нервовай дзейнасці

На V курсе біёлага-глебавага факультэта чытаюцца лекцыі па вышэйшай нервовай дзейнасці. Праграма прадугледжвае азнаямленне студэнтаў не толькі з законамернасцямі нармальнай нервовай дзейнасці, але і з некаторымі асноўнымі пытаннямі яе паталогіі ў чалавека і жывёл. Матэрыял па паталогіі вышэйшай нервовай дзейнасці ўяўляе істотнае тэарэтычнае значэнне не толькі з фізіялагічнага боку, але і як аснова для пераказання біялагічных аргументаў, ілюструючых і сцвярджаючых асноўныя ідэі дыялектычнага матэрыялізма.

Каб дабіцца асэнсаванага, глыбокага і трывалага засваення студэн-

«Вучоба»—паўстала пытанне пера Галінай. І той-жа час гатоў бы адказ: «Што-ж, яна і там зможа займацца».

Праз два дні пачаліся заняткі на курсах трактарыстаў. Рамонт трактароў, тэарэтычная вучоба, а затым і першая баразна—колькі было хвалявання і радасці! Потым гэтыя барозны сталі прывычнымі, рукі набылі надзейнасць, моц, прыгажун ДТ—5 стаў паслухмяным. На ім Галія працавала ўсё лета разам са зменнымі трактарыстамі П. Астапенка, былы памочнікам майстра на тонка-суконым камбінаце. Усе члены брыгады «Савецкая Беларусь» з дня ў дзень перавыконвалі нормы выпрацоўкі. Толькі за чэрвень і ліпень месяцы сіламі маладых патрыётаў было ўзнята звыш 2000 гектараў цалінных і абложных зямель.

Адышлі ў нябыт цяжкасці першых дзён, калі не было ў дастатковай колькасці лазняў, пякарня, был перабоі з дастаўкай харчавання. А зараз наладжваецца жыццё ў новай сёлаў Дзіеўскага мясацэрсноўгаса. Расце новая вуліца, бадзёра гучаць на ёй маладыя галасы, расшыраецца трактарны парк. З Масквы камсамольцы атрымалі багатую бібліятэку, радыёпрыёмнікі, патэфоны. Радзіма шчодрой рукою надзяляе сваіх лепшых сыноў і дачок. А яны ўносяць новае не толькі ў жыццё стэпу— камсамольцы сталі прыкладам для жыхароў аулаў. Сярод іх і Галія Шэлковіч, студэнтка завочнага аддзялення журналістыкі нашага ўніверсітэта.

— Калісьці незнаёмыя нам кустанайскія стэпы сталі для нас блізкімі і роднымі. Зараз нам здаецца, што тут мы жывем увесь час. З гэтым краем звязана наша маладое жыццё, наша будучае. Мы прыехалі па закліку роднай і любімай партыі, каб тварыць і дзерзаць, рабіць велічныя справы ў славу нашай Радзімы,— так расказвала Галія аб сваім новым цудоўным жыцці на сходзе камсамольцаў і моладзі горада Мінска.

Ва ўніверсітэт Галія прыехала для

здачы экзаменаў. Хочацца ад душы

пажадаць ёй поспехаў і ў гэтай

справе.

Т. КРАЧКОУСКАЯ.

ЗМЯСТОЎНЫЯ АДКАЗЫ

Добра здалі экзамены студэнты фізіка-матэматычнага факультэта. Яны выявілі пры адказе глыбокае веданне пройдзенага матэрыялу.

Так, студэнты II курса аддзялення фізікі паспяхова здалі экзамены па замежнай мове, агульнай

фізіцы і вышэйшай матэматыцы. Выдатна адказвалі на экзаменах студэнты С. Гусеў, З. Ліўшыц, А. Мінкевіч і другія.

Студэнты III курса аддзялення фізікі здалі экзамены па курсу атамнай фізікі, тэрмадынаміцы, тэа-

рэтычнай механіцы. Глыбінёй і змястоўнасцю вызначаюцца адказы Сталінскага стыпендыята І. Зацькова, студэнтаў С. Буцько, Е. Васільевай, Н. Перэльман і другіх.

В. ПАУЛОВІЧ.

ПАПУЛЯРЫЗАВАЦЬ РАШЭННІ З'ЕЗДА

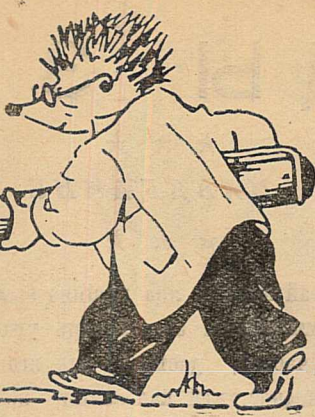
Матэрыялы і рашэнні II-га Усеагульнага з'езда савецкіх пісьменнікаў—дакументы вялікай гістарычнай важнасці для развіцця савецкай мастацкай літаратуры. Кафедры літаратуры павінны былі ўключыцца ў папулярныя рашэнні з'езда. Між тым, акрамя ўключэння агульных праблем з'ездаўскай дыскусіі

ў адпаведныя раздзелы некаторых курсаў, тут нічога не робіцца.

Трэба папулярнаваць гэтыя рашэнні на ўсіх факультэтах у дакладах і на вечарах. Трэба падрыхтаваць рад інструкцыйных гутарак для агіталекаў і дакладаў для выбаршчыкаў.

А. ПАТАПАУ.

Універсітэцкі ВОЖЫК

АБ'ЯВЫ ВОЖЫКА

Кафедра рускай літаратуры і кафедра тэарэтычнай фізікі паведамляюць, што абарона дысертацый аспірантамі Мядзведзевым і Зузавым

не аббудзеца

ні ў тэрмін, ні ў бліжэйшыя месяцы пасля яго. За даведкамі звяртацца асабіста да Мядзведзева і Зузава.

ПАТРАБУЕЦЦА

пакой для правядзення заняткаў па замежнай мове з аспірантамі. Аплату па згодзе. З прапановамі звяртацца на кафедру замежных моваў або ў вучэбную частку ўніверсітэта.

Студэнт II курса геаграфічнага факультэта Рубашка ўзбуджае

СПРАВУ АБ РАЗВОДЗЕ

з астатнімі членамі групы. Справа слухаецца на старонках факультэцкай газеты.

ЗНІКЛІ

супрацоўнікі ўніверсітэцкай газеты «За сталінскія кадры» Хорсун і Зотаў. Прыкметы: рост—сярэдні, характары—ухільчывыя (ад грамадскай работы). Шукаць ў раёне філалагічнага факультэта.

Нідзе, акрамя

як у спецыялізаваным буфэце юрыдычнага факультэта, у шырокім асартыменце гарчыца шматгадовай вытрымкі і папіросы «Казбек». Таварамі іншага асартыменту буфет не гандлюе.

Кафедра замежных моваў паведамляе, што пастаянны даўжнік па дамашньому чытання студэнтка IV курса аддзялення журналістыкі Г. Карлава сістэматычна

праводзіць кансультацыі

на тэму: «Як вывучаць замежную мову і здаваць дамашняе чытанне па прынцыпу «цяп-ляп».

Прадаецца

хвост з натуральнай двойкі. Жадаючым набыць звярнуцца да Навіцкай (I курс філалагічнага факультэта, аддзяленне рускай мовы і літаратуры).

Студэнты III курса аддзялення рускай мовы і літаратуры філалагічнага факультэта выказваюць

ГЛЫБОКАЕ СПАЧУВАННЕ

студэнты Доркінай з выпадку напаткаўшага яе гора—страты стыпендыі на будучы семестр.

Пасяджэнне Вучонага савета

Нядаўна адбылося пасяджэнне Вучонага савета ўніверсітэта, прысвечанае пытанню навукова-даследчай работы кафедры гісторыі СССР. З дакладам па гэтым пытанню выступіў загадчык кафедры гісторыі СССР, кандыдат гістарычных навук, дацэнт Л. С. Абецэдарскі.

Дакладчык адзначыў, што ўсе члены кафедры маюць вучоныя ступені кандыдата гістарычных навук. Пры гэтым амаль усе навуковыя работнікі кафедры з'яўляюцца выхаванцамі сваёй-жа кафедры.

Нараду з вучэбна-выхаваўчай работай сярод студэнтаў кафедра праводзіць вялікую навукова-даследчую работу. Вялікая ўвага надаецца падрыхтоўцы навуковых работнікаў вышэйшай кваліфікацыі. У 1955 годзе калектыву работнікаў кафедры гісторыі СССР прыступіў да работы над доктарскімі дысертацыямі (т.т. Савачкін, Сідарэнка, Баранавіч і другія). Таму дысертацый зацверджаны і ўключаны ў план навукова-даследчых работ ўніверсітэта.

Адзначаючы становішча з напісаннем доктарскіх дысертацый, дакладчык адзначыў, што ў хуткім часе будзе прадстаўлена да абароны работа прафесара Куна. У сакавіку мінулага года на пасяджэнні кафедры гісторыі СССР слухаліся асобныя раздзелы яго дысертацыі. Прафесару Куну была аказана дапамога, і зараз яму прадстаўлен творчы водпуск для заканчэння работы. Кафедрай абмяркоўвалася работа т. Фрыдман, большая частка якой ужо напісана, а таксама планы доктарскіх дысертацый т.т. Сідарэнка, Баранавіч і Ігнаценка.

Пазапланавая навукова-даследчая работа кафедры таксама мае значны дасягненні. У 1954 годзе работнікі кафедры апублікавалі рад наву-

ковых работ у выдавецтве Акадэміі навук СССР, а таксама і ў беларускіх выдавецтвах. Гэта складае ў агульнай колькасці, уключаючы I том «Гісторыі БССР», больш 40 друкаваных лістоў.

На пасяджэнні вучонага савета адзначалася таксама добрая работа лабарантак т.т. Кантор і Якушавай.

У 1953 годзе на кафедры гісторыі СССР было 5 аспірантаў 3-га года навучання, у 1954—3. Усе яны абаранілі дысертацыі ў тэрмін. Многія аспіранты чытаюць курсы ў ВДУ. Добра сумленна адносяцца да справы падрыхтоўкі аспірантаў прафесарска-выкладчыцкі састаў кафедры (т.т. Перцаў, Гарбуноў і другія).

Дакладчык і выступіўшы ў садакладзе тав. Бірала, а таксама і другія выступаўшыя адзначылі рад недахопаў у рабоце кафедры. Многія работнікі кафедры вельмі перагружаны і пагэтану не маюць дастаткова часу для навукова-даследчай работы. Так, напрыклад, дацэнт т. Сідарэнка з'яўляецца членам факультэта, кандыдат гістарычных навук т. Скапоў мае поўную вучэбную нагрузку і да таго-ж ён намеснік дэкана завочнага аддзялення і старшыня мясцовага. Вучоны савет адзначыў, што навуковыя работнікі не маюць магчымасці друкаваць свае працы ў нашым ўніверсітэцкім выдавецтве, якое фактычна не працуе. Адзначаліся недахопы ў падрыхтоўцы аспірантаў. Галоўнае—гэта недастатковая шырыня іх кругагляду, бо за паўтара года наўрад ці можна поўнасьцю засвоіць марксісцка-ленінскую філасофію і іншыя спецыяльныя дысцыпліны. Дакладчык і рад выступаўшых выказалі думку аб працягненні тэрміну навучання аспірантаў да 4 год.

А. ХАРКЕВІЧ.
М. ВАЦІС.

ГІГІЕНА СПАРТСМЕНА—СТУДЭНТА

Правільны рэжым мае для спартсмена выключна вялікае значэнне. Дасягненне высокіх спартыўных вынікаў немагчыма без строгага захаўвання гігіенічнага рэжыму. Самае важнае ў гэтай справе—устаўленне правільнага распарадку дня і яго выкананне. У распарадку дня павінны знайсці сваё адлюстраванне вучоба, дамашняя падрыхтоўка да заняткаў, культурны адпачынак, ранішняе зарадка, трэніроўка, дзённы сон і рэгулярны прыём ежы.

У чым заключаецца рэжым?

Калі мы гаворым, што трэба своечасова ляжыцца спаць і ўставаць, своечасова прымаць ежу, пачынаць трэніроўку ў адзін і той-жа час, рэгулярна прыходзіць на вучэбна-трэніровачныя заняткі, то мы праследваем не толькі мэту правільнага размеркавання часу. Гэта мае глыбокі фізіялагічны сэнс. Усякая рэакцыя чалавека на ўздзеянне знешняга асяроддзя вытвараецца пры непасрэдным удзеле яго цэнтральнай нервовай сістэмы шляхам умоўна-рэфлекторнай сувязі ў кары галаўнога мозгу. Адсюль і выцякае непасрэдная сувязь нервовай сістэмы з рэжымам дня.

Іншы раз некаторыя студэнты не разумеюць, што правільнае сістэматычнае наведванне спартыўных заняткаў з'яўляецца галоўнай умовай поспеху. Але толькі пры гэтай умове магчыма хутка і правільна авалодаць тэхнікай любога фізічнага комплексу, выхаваць усе тыя

якасці, якія патрэбны для працоўнай і спартыўнай дзейнасці.

Вялікае значэнне ў жыцці спартсмена мае сон. Без дастатковай працягласці сутрачнага сна, безумоўна, немагчымы ніякі рэжым. Нагадаем, каб сон трэніруючага студэнта працягваўся не менш 8 гадзін. Для больш поўнацэннага сну неабходна яшчэ захаваць рад умоў. Так, перад сном не перакадажце зрабіць кароткую нестэмалячую прагулку. Трэба праветрываць пакой. Вельмі карысна прывучыць сябе спаць пры адкрытай форцы ў любы час года. Гэта не толькі забяспечвае патрэбную чыстату паветра, але і загартоўвае чалавека, памяншае магчымасць захворвання. Немагчыма перад сном многа есці, бо гэта ацяжарвае работу сэрца.

Высокіх спартыўных вынікаў немагчыма дабіцца, калі не захаваць рэжым і гігіену трэніровак. У чым заключаецца рэжым трэніроўкі? У тым, што спартсмен, трэніруючыся ў тым або іншым відзе спорту, выконвае рад пэўных метадычных і педагагічных патрабаванняў, мэтазгоднасць якіх даказана і практыкай, і навуковымі даследаваннямі. Так, павінна выконвацца патрабаванне паступовасці ў нагрузцы. Гэта значыць, што трэніруючыся павінен паступова ўводзіць свой арганізм у работу, павышаючы ўвесь час дазроўку ў нагрузцы.

Сярод студэнтаў-спартсменаў нярэдка выпадкі пропуску заняткаў. У выніку іх арганізм і нервова-сі-

стэма не набываюць загартаванасці і не прыстасоўваюцца да выканання павышаных нагрузак. Акрамя гэтага такія спартсмены, зрабіўшы па 2—3 пропускі, атрымліваюць ад яе толькі хваравітыя адчуванні. З такіх спартсменаў не выходзіць нават трохразадніцаў, нягледзячы на тое, што яны па 3—4 гады лічацца ў гуртках.

Трэніроўка, акрамя сістэматычнага наведвання заняткаў, яшчэ патрабуе і сістэматычнага паўтарэння яе на працягу некалькіх год. Толькі праз такія трэніровачныя шлях можна надысці да вышэйшых спартыўнага майстэрства.

У рэжым павінна ўваходзіць штодзённая зарадка. Яна праследуе ў першую чаргу гігіенічны мэты. Але яна можа іграць і дапаможную ролю для трэніровак. Для гэтага ў зарадку ўключаюць практыкаванні для развіцця сілы і пругкасці, якія будуць садзейнічаць лепшаму выкананню віда, у якім спецыялізуецца спартсмен. Акрамя гэтага, у зарадку мэтазгодна ўводзіць элементы тэхнікі і ўсякага ўдасканалвання ў іх.

Працягласць гігіенічнай зарадкі не павінна перавышаць 20—30 мінут. Пасля зарадкі абавязковым з'яўляецца абціранне. Лепшым часам для трэніруючыхся днём будуць часы ад 10 да 14 гадзін. У гэты час арганізм цалкам аправіўся ад сну і ўвайшоў у звычайную сваю работу. Вечарам пажадана выбіраць для трэніроўкі час ад 16 да 20 гадзін.

Пасля трэніроўкі трэба абавязко-

ва прымаць цёплы душ. Не рэкамендуецца адразу-ж пасля трэніроўкі абмывацца халоднай вадой, бо акрамя захворвання, халодная вада ў гэты час прыводзіць да звужэння капіляраў скуры і павярхоўных крывеносных сасудаў, прымушаючы гэтым самым інтэнсіўней працаваць сэрца. У выніку спартсмен, які выканаў вялікую работу, не атрымлівае адпачынку ў такой ступені, якая садзейнічала-б хутчэйшаму ўзнаўленню сіл. Вось чаму пасля цёплага душа спартсмен адчувае сябе вельмі лёгка.

Гігіенічныя патрабаванні, якія ставяцца перад спартсменам, іграюць сур'ёзную ролю ў яго аздараўленні і павышэнні спартыўнага майстэрства. Пагэтану гігіена трэніровак і быта павінна легчы ў аснову жыцця студэнта-спартсмена.

Месца для трэніровачных заняткаў павінна адпавядаць санітарна-гігіенічным умовам.

У нашым ўніверсітэце для праходжання нармальнага педагагічнага працэсу ўмовы і месца правядзення заняткаў не адпавядаюць санітарна-гігіенічным запатрабаванням. Студэнты, якія праходзяць асноўны курс па фізічнаму выхаванню, займаюцца ў вельмі малай зале. Іншы раз у ёй займаецца па 70 чалавек адначасова. Пасля 20—30 мінут заняткаў у зале паветра становіцца цяжкім і вільготным. Безумоўна, пасля такога ўрока студэнты адчуваюць сябе зморанымі, разбітымі, і тую карысць, якую павінны былі атрымаць ад заняткаў спортам, яны не заўсёды атрымліваюць.

Яшчэ горш справа абстаіць, калі ў малай зале ўніверсітэта праходзяць трэніровачныя заняткі па лёгкай атлетыцы. Праз 5—10 мінут пасля пачатку заняткаў спартсмены робяцца мокрымі. А потым у час практыкаванняў ложацца на падлогу і забіраюць з яе ўвесь пыл. Пасля заняткаў студэнты вяртаюцца дадому не памыўшыся пад душам, бо яго ва ўніверсітэце няма.

Што яшчэ трэба помніць спартсмену? Мінімум адзін раз у тыдзень мяняць нацельную бялізну. Пасля кожнай трэніроўкі неабходна майтку і трысы прапаласкаць у гарачай вадзе. Трэніровачны касцюм пажадана мыць пасля 4—5 трэніровак.

У 1—2 тыдні трэба мяняць нацельную бялізну. Вельмі карысна штодзённае мыццё перад сном.

З ліку іншых гігіенічных патрабаванняў да спартсмена патрэбна застанаўлівацца на курэнні і ўжыванні спіртных напіткаў. Спартсмен павінен пазбягаць іх, бо курэнне і алкагольныя напіткі вельмі шкодна адбіваюцца на арганізм чалавека і тым больш спартсмена. У спартсмена, які курць і прымае спіртныя напіткі, змяншаецца выносливасць, арганізм яго робіцца менш устойлівым, бо і алкаголь, і нікацін адмоўна дзейнічаюць на нервовую сістэму, кроўзварот, стрававальную і іншыя сістэмы арганізма.

Усе гэтыя гігіенічныя нормы павінен памятаць і выконваць кожны спартсмен.

В. КУШНАРОУ,
майстар спорту.

НІКАЛАЙ МІРАЕЎСКИ

ЗАЎСЕДЫ З ТАБОЙ

★ ★ ★
АПАВЯДАННЕ
★ ★ ★

Толькі што перастаў дождж. На вуліцах яшчэ патакі вады, вецер абцярашвае кроплі з дрэў, а ўжо з-за краю цёмнай хмары паказваецца сонца. Ніна хутка ідзе па вёсцы, шчасліва азіраецца вакол: на палі, дзе—зялёныя, дзе—шэражытыя пасля ўборкі жыта, на ціхі заросшы пруд, прыслухоўваецца да выхлапаў трактара і шуму малатарні на калгасным таку.

У душы Ніны бурліць гарачая радасць. Ёй так і хочацца пахвойсці да першага сустрэчнага чалавека, раскрыць скручаны ў руцэ ліст паперы і сказаць: глядзіце, якое шчасце ў мяне сёння! Але на вуліцы нікога не бачна. Толькі дзеці бегаюць па лужах, закасаўшы штаны вышэй, далёка распырскваюць ваду. Ніна зноў разгортвае ліст паперы і, нібы баючыся не паверыць напісанаму, чытае ўгол: «Выязджаю брэсцкім на месца работы зпт прыезджай тчк горача цалую тчк Сяргей тчк».

Тэлеграма была атрымана нядаўна, і Ніна адразу-ж пайшла ў сельсовет—даведацца, калі праз Петрашкewічы праходзіць поезд Брэст—Гомель. Аказалася, што да Петрашкewіч не так далёка—прыкладна 15 кіламетраў, але гэта другі раён, дзе яна ніколі не была. Потым Ніна схапіла ў праўленне калгаса, папрасіла каня на вечар. Ёй прапанавалі добрага возніка—Васіля Званарова, сына калгаснага брыгадзіра. Васіль быў там не аднойчы, дарогу ведае.

Зараз яна ідзе дадому, і твар яе асветлены шчасцем. Няхай нядоўгай будзе сустрэча—поезд стаіць якіх-небудзь пятнаццаць мінут; але і гэтага кароткага часу даволі, каб пабачыцца, пагутарыць, парадзіцца з родным, блізкім, дарагім ёй чалавекам...

...Ніна бярэ са стала рамку з партрэтам яе Сяргея. Спакойна Сяргей глядзіць некуды ў далечыні і, здаецца, яго погляд увабраў у сябе нейкую моцную, велічную задуму. Зачэсаныя назад валасы, шэрыя вочы, цотка акрэсленыя губы—іменна такім, як на партрэце, запамінала яна яго пры развітанні.

А побач—яе невялікая фатаграфія. Каштанавыя валасы спускаюцца на спіну мяккімі кольцамі, шырока раскрытыя вочы глядзіць на свет урачыста і данытліва. Тады ёй было дваццаць год—чатыры гады назад.

Яна прыпамінае той час—мітуслівы, поўны шчасця, час напружанай вучобы і радасных сустрэч. Яны пазнаёміліся выпадкова, калі валебольная каманда медыцынскага інстытута абыйграла каманду ўніверсітэта. Пасля сустрэчы, калі праціўнікі ўходзілі з пляцоўкі, Ніна, горача «балеўшая» за сваю каманду, з запалам крыкнула: «Ага! Так вам і трэба!» Тыя сяржыта аглянуліся, а адзін нечакана засмяўся і сказаў нягромка:

— Нічога, мілая дзяўчына, мы яшчэ паглядзім, чыя возьме. Паглядзім!

Тыдні праз тры ён яе ўбачыў у тралейбусе і спытаў:

— Дык хто быў тады правы?

Ніне гаварыць было нечага—сараўды, пры чарговай сустрэчы медыкі былі разгромлены. Але яна ўсё-такі сказала:

— Гэта не вы выйгралі, а мы прайгралі. Нашы лепшыя ігракі не ўдзельнічалі, вось вам і пашанцавала.

Ён рассяяўся:

— Няхай будзе па-вашаму...

Сышлі яны разам—абодвум было трэба ў гарадскую бібліятэку. А праз якіх-небудзь дзве гадзіны яны ажыўлена размаўлялі, нібы даўнія знаёмыя. Аказалася, што ён паступіў у ўніверсітэт пасля працы на заводзе і таму толькі на другім курсе, калі яна ўжо на чацвёртым. Разыходзіліся, пакораныя друг другам: яна яго разважлівасцю, спакоем і ўпэўненасцю, ён—яе веселасцю, неўтаймаванымі агенчыкамі сінх вачэй.

Так пачаліся іх сустрэчы.

...Далёка яшчэ да поезда, але Ніна ўжо рыхтуецца. Яна вымае з шафы карычневае плацце з белым карункавым каўнерыкам, тое самае, у якім яна была ў час расстання, і пачынае пераапрацаваць. А потым сядзіць каля акна, час ад часу пазіраючы на гадзіннік—нібы не яна павінна зараз ехаць на станцыю, а Сяргей сам зараз пакідаць на вуліцы.

Мілы, мілы! Вобраз Сяргея яскрава стаіць у яе перад вачыма. Колькі дзён і вечароў праведзена разам, як часта хадзілі яны па алейх парках, прыціхшыя і маўклівыя. Іх маўчанне было яскравей любых прызнанняў і слоў. Колькі разоў яны падоўгу стаялі каля варот яе інтэрнату і ніяк не маглі развітацца, хаця ведалі, што на наступны дзень сустрэнуцца зноў. Марылі: пасля інстытута яна паядзе ў далёкую палескую вёску ўрачом, а пасля заканчэння вучобы і ён прыедзе да яе настаўнікам у школу. Няхай два гады разлукі, за тое потым усё жыццё разам...

Ніна прыпамінае свой ад'езд. Яны доўга хадзілі па перону і стараліся гаварыць аб самых звычайных рэчах—у тэатры ідзе «Дуброўскі», на экраны вышаў чэхаславацкі фільм, адкрылася мастацкая выстаўка—нібы нічога не адбылося ў іх асабістым жыцці, і заўтра будзе новая сустрэча. І толькі пасля гудка паравоза Ніна раптам неяк няёмка ўсміхнулася і па твару яе пакаціліся слёзы.

Сяргей успакойваў яе як мог, але яна так і паехала з цяжкім пачуццём на сэрцы і слязамі на вачах.

Як яна сумавала гэтыя два гады без Сяргея, як думала аб ім! Можна быць гэтыя пастаянныя мары і дапамагалі ёй з першых дзён работы справіцца з цяжкасцямі. Нялёгка ёй прыйшлося спачатку. З медыцынскай сястрой, дзевятнаццаці-

гадовай Машай, яна павінна была ў кароткі тэрмін абсталяваць урачэбны ўчастак, дастаць для яго ўсё неабходнае, каб калгаснікі не хадзілі больш у бальніцу за восем кіламетраў.

Гэта было не так цяжка зрабіць. Больш цяжка было дабіцца агульнага прызнання. Першы час яна падоўгу сядзела ў сваім маленькім кабінце, чакаючы хворых, а яны не прыходзілі: «Няхай за восем кіламетраў сходзім, затое вярней будзе»—гаварылі калгаснікі.

Ніна стала хадзіць па хатах, узяла ўсіх жыхароў на дыспансерны ўлік. Яна ледзь не набівалася са сваёй дапамогай. «Як зрабіў бы ў гэтым выпадку Сяргей?»—гэтае пытанне часта паўставала перад ёй. І, успамінаючы яго ўпэўненасць, яго смеласць і рашучасць, яна дзейнічала таксама ўпэўнена, смела і рашуча. Усё сваё гарачае каханне да Сяргея яна перанесла на работу—многа разоў днём і ноччу, у снегапад і спякоту яна хадзіла па суседніх вёсках, наведвала хворых, гутарыла з імі, давала парад. І Ніна дабілася свайго. Яе сталі паважаць, ёй сталі верыць, пастаянна звяртацца за дапамогай. І заўсёды перад яе вачамі стаяў Сяргей... А зараз яна атрымала пісьмо—яго накіроўваючы ў суседнюю вобласць дырэктарам школы, няхай яна дабіваецца пераводу.

Вось ужо і вечарэе. Хмары зноў зацягнулі неба, і дробны дождж імжыць і імжыць. Ніна зачыняе вакно, сядзіць моўчкі яшчэ некалькі хвілін і потым хутка збіраецца да ад'езду. Вось і ўсё гатова. Застаецца толькі чакаць падводы.

Ніна выходзіць на вуліцу, з нецярпелівай азіраецца па баках, хоць і ведае—ехаць яшчэ рана, бо яшчэ няма і дзевяці гадзін. Яна бачыць, як з перавулка раптам выходзіць жанчына—Ніна пазнае ў ёй Аўдоццю Івасюк—і хутка накіроўваецца насустрач Ніне. Хутка яе з'ехала з галавы, валасы рассыпаліся, на яе твары—разгубленасць і хваляванне.

— Ніна Фёдарэўна,—паспешліва гаворыць Аўдоцця, і голас яе дрыжыць.—Ніна Фёдарэўна... мая Лена... захварэла. Прыдзі, калі ласка, паглядзі.

— А што з ёй?

— Не ведаю што, але ёй вельмі дрэнна... Калі ласка, прыдзі зараз...

Ніна ўбігае ў другую палову дома, дзе размешчаны медыцынскі пункт. Праз якую мінуту яна выходзіць у белым халатце з сумкай і медыкаментамі.

...Шасцігадовая дзяўчынка шырока раскінула ручкі. Яна хутка дыхае, палымнеючы ад высокай тэмпературы тварык яе пакрыўся вы-

патам. Лена на хвіліну адкрывае вочы:

— Мама, піць...

Ніна бярэ стэтакс, нахіляецца над дзіцём. Яна доўга выслухоўвае дзяўчынку, вымярае тэмпературу. Нарэшце выпрамяняецца: у дзяўчыныкі запаленне лёгкіх.

— Дзе яна магла прастудзіцца?

— Не ведаю, Ніна Фёдарэўна—ціха адказвае Аўдоцця.

— А мы купаліся пазаўчора,—раптам паведамляе дванаццацігадовы Міця, сын Івасюкоў, якога Ніна спачатку і не прыкмеціла.

Ніна пасылае Міцю за медыцынскай сястрой—дзяўчыныцы робіцца ўсё горш і горш. Цяпер яна ўжо ляжыць нерухома, не адкрываючы вачэй, і толькі вымаўляе нешта незразумелае. Тэмпература ўзнімаецца яшчэ вышэй. Ніна ўводзіць пеніцылін, дае сульфідын. Але ці дапаможа гэта?

Павольна ідзе час, і ўсе напружана сочаць за Ленай. Толькі Маша іншы раз выцірае рушніком твар дзіцяці.

Ніна зноў успамінае аб Сяргею. Недзе далёка ідзе поезд. Моўчкі сядзіць у купэ Сяргей, курыць папіросу за папіросай і з нецярпелівай гледзіць на гадзіннік.

Сярожа, родны, я-ж магу не паспець да цябе...

Чуецца грукат падводы, і ў хату ўваходзіць Васіль.

— Старшыня сказаў, каб я ехаў у Петрашкewічы...

— Не да гэтага, Васіль,—ціха вымаўляе Ніна.—Пачакай крыху.

Але што чакаць? Ці давядзецца ёй ехаць? Ці можна пакінуць дзіця, гэтага маленькага чалавека, на твары якога застылі боль і пакута?

Ніна глядзіць на гадзіннік—хутка адзінаццаць. Калі поезд прыдзе каля двух гадзін ночы, то яна можа пабыць тут яшчэ больш гадзіны. Яна зморана сядзіцца поруч з дзіцячым ложкам.

У доме цяжкая прыдаўленая цішыня. Моўчкі і панура стаіць ля ўзгалоўя дзяўчыныкі Іван Івасюк, паклаўшы свае мазолістыя напружаныя рукі на спінку ложка. У вачах Аўдоцці застылі слёзы гора і адчаю. Панура, не па-дзіцячаму глядзіць на сястру Міця. Чутна толькі, як мерна цікае гадзіннік. Павольна рухаюцца стрэлкі, адлічваючы за мінутай мінуту.

Але яны не праходзяць дарэмна, гэтыя кароткія мінуты. Тварык дзяўчыныкі некалькі святлее, дыхаць яна пачынае раўней.

— Мама,—ціха гаворыць Лена, і Аўдоцця кідаецца да яе,—піць...

І зноў перад Нінай паўстае пытанне: што рабіць? Нібы ўжо і можна ехаць—з дзіцём, бачна, нічога ўжо не здарыцца. Ніна выходзіць на ганак, углядаецца ў начную цемру і зноў думкамі пераносіцца туды, да Сяргея...

...Сярожанька, любіць мой, што мне рабіць? Як мне хочацца пабачыць цябе, пачуць твой родны і знаёмы голас! Няхай зараз не вецер цяжка шуміць галінамі дрэваў, няхай імжыць дождж—я-б ні перачым не спынілася, пайшла-б табе насустрач праз гэту ноч і непагоду. Але я не магу гэтага зрабіць, і ты зразумееш мяне, Сярожа, зразумееш, што не магу, не маю права ў ім сустрэчы ахвяраваць жыццём чалавека, жыццём маленькай светлавалосай Лены, якую я заўсёды прывыкла бачыць смяшлівай і гарэзлівай свавольніцай. Ты заўсёды вучыў мяне, Сяргей, быць смелай і рашучай у сваіх рашэннях, рабіць так, як паказвае ўласнае сумленне. Ты мне тысячу разоў дарагі, Сярожа, але для мяне зараз за ўсё на свеце даражэй жыццё вось гэтай маленькай дзяўчыныкі.

— Васіль,—ціха кліча Ніна,—нікуды мы не паедзем, Васіль...

Зноў у доме цішыня, але няма ўжо той напружанасці і трывогі, што былі раней. Уклялі спаць Міцю, пайшла дадому Маша, прылёт на халоднай ляжанцы Іван Івасюк. Каля дзяўчыныкі засталіся толькі Аўдоцця і Ніна.

Цікаюць ходзікі на сцяне, адлічваюць гадзіны і мінуты. Не мае час ні астановак, ні перапынкаў. Закрываючы вочы, Ніна ўяўляе сабе, як пераз палі і лясы, праз цемру ночы прышоў у Петрашкewічы пасажырскі цягнік. Вышаў з вагона чалавек, такі родны і блізкі, і напружана ўглядаецца ў твары пракожных у поўцэмы перона. Ён некалькі разоў праходзіць па перону, з выгляду нібы спакойны, і толькі жэст, якім ён кідае недакураную папіросу і дастае другую, гаворыць аб яго хваляванні. Гудок паравоза, і поезд пачынае паціху рухацца. У апошні раз акідае Сяргей поглядам перон і панура ўзнімаецца па ступеньках вагона.

...Я ведаю, Сяргей,—табе таксама нялёгка сёння. Але не трэба сумавать—мы будзем разам. Нас не паховаюць ні адлегласці, ні час. Усё роўна я буду з табой...

...Перастаў дождж, і па ружоўку небу павольна паплылі рэдкія хмаркі. Хутка раніца, раніца новага працоўнага дня. Спакойна спіць Лена, моцна сціснуўшы ў руках аксамітавага мядзведзьку.

Ніна ідзе па вёсцы, асветленай першымі праменьнямі сонца. Лёгка дыхаецца і, здаецца,—ісці і ісці па гэтай дарозе насустрач трывогам, цяжкасцям, перамогам, насустрач таму вялікаму і яркаму, што называецца жыццём.

Ніна прыходзіць дадому і, паглядаўшы на партрэт Сяргея, дастае ліст паперы і канверт.

...Родны мой! —піша яна,—я ведаю—ты мяне зразумееш... Я не магла зрабіць інакш.

Рэдактар В. Л. ШАЦІЛА.